

Megjelen hetenkint háromszor
kedden, csütörtökön és szombaton

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoraljaihely, Főút 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Félsz. évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó négy
2 fill. Pető betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerinti egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

A VILÁGHÁBORU.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Ungban megvertük az oroszokat.

*

A Kárpátokban 2 nap alatt 1050 foglyot ejtettünk.

Budapest, jan. 25.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Lengyelországban és Galiciában semmi
lényeges esemény nem történt, csak a Nida-
mentén volt élénk ágyuharc.

Az Ung völgyében és Vezérszállásnál az
általunk elfoglalt állások visszafoglalása
céljából megindított orosz ellentámadásokat
véresen visszautasítottuk.

Az ellenségnek ama kísérlete, hogy Vala-
chovánál keresztültörjön, tökéletesen meg-
híusult. Az ellenség Zielonán át visszavonult.

A Kárpátokban az utolsó két napi harcok-
ban elfogott oroszok száma ezerötven.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati harcterről.

Berlin, jan. 25.

A nagy vezérkar hivatalosan jelenti:

A nyugati hadszíntéren Nieuport és Ypres környé-
kén tüzérségi harcok folytak. Barry au Bactól déllyu-
gatra egy lövészárkot, amelyet néhány nappal ezelőtt
foglaltunk el a franciáktól, elvesztettünk.

Míg tegnap a chalonsi táborból északra csak tüzér-
ségi harc folyt, ma ott gyalogsági ütközetek is kifej-
lődtek, amelyek még tartanak.

Az argonnei erdőségben, Verduntól északra élénk
tüzérségi tevékenység folyt.

A franciáknak Hartmannsweilerkopf ellen intézett tá-
madásait mind visszaverték. Az erdőben folyó harcok-
ban a franciák nagy veszteségeket szenvedtek; nem
kevesebb, mint 400 francia vadász boltestét találtak
meg. A francia hadifoglyok száma emelkedik.

Harcok Kelet-Poroszországban

Berlin, jan. 25.

A német nagy vezérkar jelenti:

Kelet-Poroszországban azon az arcvonalon, amely
Loetzentől és Gumbinnentől keletre és északra fekvő
területekig húzódik, tüzérségi harc folyik. Az ellensé-
get Gumbinnennél tüzelésünk arra kényszerítette, hogy
egyes hadállásait délkeletre kiürítse. Gumbinnentől
északkeletre az oroszoknak ellenünk intézett támadá-
sait, súlyos veszteségeket okozva nekik, visszavertük.
Észak-Lengyelországban nincs változás. A Pilicától
keletre nem történt lényeges esemény.

Borzalmak korszaka.

— jan. 26.

A háborút viselő népek alig
irigyelhetik azokat az országokat,
amelyek boldog semlegességben
élnék. Amerikában, ahol nem volt
elég sok a munkáskéz arra, hogy
a gyárkolosszusok még többet ne
tudtak volna foglalkoztatni, a
munkahiány insége terjed és ma-
ga Roosewelt, a volt elnök megy
fölvilágos-körútra, hogy a munká-
nélküliek fölajduló nyomorát
enyhítse. Olaszországban egy bor-
zalmas erejű földrengés szedte ál-
dozatait, olyan hatalommal, aminő
a legvéresebb esatatereket is alig
borította. Romániában a megfi-
zetett bujtogatók tüzelése, lelki-
ismeretlen ugratása tartja izga-
lomban az embereket és érezteti
kinos hatásait. A skandináv fél-
szigetnek az oroszok szomszéd-
sága okoz álmatlan éjszakákat,
— van-e feltja a földke-
rekségnek, ahol háborítatlan ma-
radt az emberi boldogság, zavar-
talan a béke, a melyet akkor
tudunk legjobban megbecsülni,
amikor a hijával vagyunk?

Ez az esztendő nemcsak a
hadviselő országoknak sorsfordu-
lója, hanem az egész emberiségé.
A fegyverek pusztításai mellé
elemi csapások is jönnek, hogy
az emlékek borzalma minél ke-
gyetlenebb legyen. Még nem volt
elég a szenvedés, a megpróbál-
tatás, a veszteség, az iszonyat,
hogy a csuespontjára jusson; még
várni és gyötrődni kell, talán
néhány hónapig, talán azon is tul,
hogy utána a fájdalomtól, nél-
külözésektől és áldozatoktól meg-
váltott világ új, boldog korszaka
kezdődjék.

Az egész világe... Soha köz-
katona, egyszerű harcos olyan
nagy célért nem küzdött, mint
azok, akik most a táborokban, a
földsáncokban, a beásott leshe-
lyeken dolgoznak. A maguk ha-
zájának jövője, szabadsága a cél:
de azzal együtt fog járni az egész
emberiségnek jobb sorsa. Nemze-
tek, amelyek földjét kikerülte a
világháboru véres sodra, — nem
is tudják, hogy milyen hálások
lehetnek háboruban álló feleba-
rátainknak, akik végigcsinálják
a legtökéletesebb, de a legke-
gyetlenebb háborút, hogy annak
rettentő tapasztalatai az egész
föld kerekégen megbecsültessek
a szent békét.

Talán a sors osztó igazsága
nyilatkozik meg abban, hogy a
jövőnek nehezen várt, de bizto-
san bekövetkező boldogságát ne
csak azokkal fizettesse meg, akik

a legtöbbet és legértékesebbjü-
ket adják oda érte, hanem azért,
fájdalmas bért követeljen azért
a többi országtól is: az egyik-
től tömeghalált, a másiktól tömeg-
nyomort, a harmadiktól állandó,
gyötrő rémületet.

Évtizedekre, sőt századokra
szóló borzalom és pusztulás gyü-
lemlik össze ebben az időszak-
ban. Még nem vagyunk a végén
és már fáradtak a lelkek, ame-
lyekre azok hatása ránehezül.
Egyelőre nincs más hátra, mint
nyugodtan, az öntudatos ember
szilárd hitével és nyugodt bizal-
mával nézni a bekövetkezendő-
ket. És ebben a háborút viselő
népek az erősebbek. Mi tudtuk,
hogy minek nézünk elébe, tud-
tuk, hogy miért vállaljuk és tud-
tuk, hogy a cél, amelyet biztosan
elérünk, mindent meg fog érni.
A váratlanul jött csapások, a
megpróbáltatások, amelyekre nem
voltak előkészülve, mindig na-
gyobb kétségbeesést váltanak ki
a lelkekből és több csüggedés
jár a nyomukban.

Sötét, nagy idők. Akik túlélik,
szépapa korukban se fogynak ki
a nagy emlékekből.

Mindnyájan katonák vagyunk.

— jan. 26.

Inmár hatodik hónapja kelünk,
fekszünk azzal a gondolattal, hogy
mindnyájan katonák vagyunk s a
hadiparancsok és veszteségi listák
egyre sűrűbb bizonysgot tesznek
mellette, hogy csakugyan mindnyá-
jan katonák vagyunk. Népfelkelőket,
tartalékos tiszteket és katonákat min-
den ezred napiparancsa magasztalt
már, legutóbb a királyi kegy sugara
is bearanyozta őket, vitézségükről és
elszántságükről feledhetetlen szép le-
gendákat mondanak a hazaérkező se-
besültek. Hivatásos katonáink hősi-
sége minden kétségen felül áll s nem
fogja félreérteni senki, ha a rajon-
gásból, mely az ő uniformisuknak
mindenkor kijárt, kérünk egy csipet-
nyit azok számára is, akiknek nem
mindennapi viselete a milícia egyen-
ruhája. A háboru gazdag krónikája
kezdettől fogva az ő dicsőretükkel
van tele.

Mindenkinél előbb találkoztunk
egy hajós nevével, aki világeletemben
csöndes vízihivatalnok volt s ugy halt
meg, mint a római héroszok a Livius
könyveiben. Fináncok harc bravurjáról
is sokat olvastunk. Egy postás-
kisasszony az ostromolt városban go-
lyózápor közt rohan át, melléhez szo-
rítva a hivatalos irásokat. A vasutas
élete kockázatásával száguld végig
az ellenséges területen, a főmérnök
is, meg a fűtő is. A népfelkelés ha-
tárvédő csapatából hegyiőrök, bányá-
szok és erdészek is kiveszik a részü-
ket s becsületes elszántságuk ver-
senyt ragyog a hivatásukat grandió-
zusan teljesítő serbeli katonáinkéval.

A kard fénye nagyszerű, de igaz-
ságtalanság volna megfélemlézni mel-

lette a többi szimbólumról; a hajós horgonyáról, a finánc zöld hajókájáról, a postás kurtjéről, a vasutas szárnyaskerekéről, a bányász két kalapácsáról, — s igen, a kopaszodó irodista evikkeréről, meg a polgárvos szemüvegéről is.

Valaha ez nem így volt, valaha csak az védte az országot, aki a harcot választotta hivatásának, még régebben csak a nemes, aki vére adójával váltotta meg a polgár és a paraszt anyagi adóját s e régi időkben emelt választófalak, ha esőkevényesen is, mind azóta megmaradtak a katonaság és polgárság közt. Amaz, aki ha kellett, szenvedett, éhezett és vérzett a békés civilért, különbnek tartotta magát ennél s a polgár, aki minálunk jó felszázadon át csak hiból ismerte eddig a háborút, henyé cifrázkodásnak nézte a drága pénzen kitarított katonai életét. Nem ismerte, vagy rosszul ismerte egymást civil és katoná.

A háboru után másképp lesz, másképp kell lenni. A háboru, talán az első igazi népháboru borzalmasan nagyszerű iskolájában megtanultuk egymást becsülni, rákényszerített arra az általános védőtelettségre. A civilnek be kellett látnia, hogy addig, míg háboru lehet a világon, a katonahivatás a legfontosabbak közül való. S a katonának be kellett látnia, hogy a polgári kabát és a puha kalap alatt is katonák vannak és hősök és a történelem irányító s a civil ruhát csak olyan megbecsülés illeti, mint az uniformist. Mert a katonát sem a ruha teszi, hanem az alóla kisugárzó delejesség láthatatlan páncélja s az alatta lüktető tűz, mely minden emberi törekvést egyöntetűvé uniformizál.

HIREK.

Harcéri hősök kultusza. A háboruval kapcsolatos társadalmi és hivatalos akciók között kétségtelenül a legrokonzenvesebb és legnépszerűbb lesz az, amelyet a Hadsegélyző Hivatal kezdeményezett azzal a kegyelettel és a mellett hadtörténelmi és hazafias szempontból is rendkívüli fontosságú céllal, hogy a harcerekben hősi halált halt magyar katonák emléke az utókor, az elkövetkezendő nemzedék számára méltó módon megörökíttessék. A Hadsegélyző Hivatal égisze alatt ebből a célból egy bizottság létesült „Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság” címen, amelynek elnökei Kirchner Herman, altábornagy, a Hadsegélyző Hivatal vezetője és dr. Lukács György v. b. t. t. országgy. képviselő. Ez a bizottság igen szerencsés gondolatot akarja megvalósítani nemes célját és pedig felhívást intéz az egész ország közönségéhez, hivatalos hatóságokhoz, épügy mint magánosokhoz, hogy minden adatot, amely harcerekben elesett hőseink halála körülményeire és a harcerekben tanúsított hősi cselekedeteikre vonatkozik, ép így az elesett hősöknek rendelkezésre álló arcképeit küldjék be a bizottságnak. Az ilyenformán összegyűlt adathalmazt a bizottság hivatalosan hitelesíteni igyekszik s rendszerbe foglalva, mint a mai háboru emberi dokumentumainak okmánytárát, a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja.

Ez a nemes mozgalom, amely a komoly hadtörténelem számára is kétségtelenül nagyértékű, becses adatokat fog eredményezni, de másrészt a jövő nemzedékek számára a hősi cselekedetek egész légióját fogja nemes példázatok gyanánt megörökíteni, hivatva van arra, hogy lelkes visszhangra leljen az

ország egész társadalmában, főként azokban a hajlékokban, ahol ma aggódó szeretettel figyelik a harcerekben küzdő családtagok sorsát és gyászolják a hősi halottakat. A Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság ez uton hívja fel az ország közönségét, az érdekelt családokat és testületeket, hogy a fent jelzett adatokat az elesett hősök fényképeivel együtt címére (IV. Hajó-utca 16. Budapest) sürgősen küldjék be.

— **Adomány.** Az ujhelyi polgárőrség felszerelési s egyéb céljai javára Dókus Ernő főrendiházi tag lapunk után 100 koronát adományozott. Az összeget rendeltetési helyére eljuttattuk.

— **A sebesültekért.** A Vörös Kereszt nemes céljaira újabban adakozott Kiskövesd község közönsége: 5 ing, 2 lábravaló, 24 lepedő, 1 paplan, 2 párna.

— **Lengyelek Rákóczy Zsigmond sirjánál.** Szerencséről írják: Arányai-ban hatalmas és megható ünnepséget rögtönöztek e hó 20.-án a Szerencsen tartózkodó lengyel vasutasok. Az élet-halál harenak e kimondhatatlan sötét idejében mint fényes meteor föltűnik a lengyelek törhetetlen hazafiasága s a magyarságot őszintén szerető szívüknek meleg dobbanása. Tudomásukra került ugyanis, hogy az ősrégi szerencsi ref. templomban porladoznak Rákóczy Zsigmondnak esontjai. Tervükkel csakhamar készen voltak s 20.-án d. e. 11 órakor számszerint körülbelül 100-an megjelentek a nagy fejedelem sirjánál, hogy kegyeletüket lerójják. Haraszty Károly ref. s. lelkész hazafias istentiszteletet tartott, melynek végétől rövid lengyel beszéddel üdvözölte a zárandokokat, kik meghatva mondtak neki szíves-ségeért köszönetet. Májd fölhasant a lengyel-himnusz. A lengyelek és magyarok szemében könny esillogott. A testvériségnek isteni tisztasága könnye. Az örök szépségű és oly fájdalmas melódiájú Himnusz végétől a zárandok csoport vezetője koszorút helyezett a szarkofágra. A lengyel és magyar színű szallagokon ez volt a felírás: „Polaczy Rákóczy — 1915. jan. 20.” A kriptában kimerítő magyarázattal szolgált Haraszty s. lelkész. A lélekemelő ünnepség evvel véget ért.

— **A Diana-fürdő — zárva.** A többi hallatlan anomália között, melyet az a gondatlanság okozott, hogy a város nem látta el magát kellőleg fával, előkelő helyet foglal el az is, hogy vasárnap a város tulajdonát képező Diana-gőzfürdőt is zárva kellett tartani. A mai időben a város egyetlen köztisztasági intézményét bezárni kétszeres hiba, mert most nemesak az ujhelyi közönségről van szó, hanem a mindennap átvonuló katonákról is, akik alig várják, hogy egy városba érkezzenek, ahol rendes fürdőt találhatnak. Lapunk egyik munkatársa tanuja is volt vasárnap, amint a gőzfürdőnél nagyon sok katonai adott kifejezést jogos és méltó felháborodásának a felett, hogy az ujhelyi fürdőt zárva tartják.

— **A határszéllé községek segítése.** Sáros, Szepes és Zemplén vármegyék azon vidékeinek görög katolikus lelkészei, akiknek egyházigazgatási körületei beleestek az eddigi északmagyarországi harcokba, a napokban Eperjesen értekezletre gyűltek össze, hogy a háboru okozta károknak az állam részéről leendő megtérítése, illetve a lakosság kártalanítása ügyében tanácskozzanak. Az értekezlet a károk megvizsgálására Danykó László felső-

vizközi esperest küldötte ki, aki nagy körültekintéssel és lelkiismeretesen tett eleget megbízatásának. Nagyobb károkat szenvedett igen sok község. A magyar görög katolikus papoknak épen ezért igen sok és körültekintő munkát kellett végezniük, amelyek nagyobb részével már elkészültek. Munkájuk eredményéről külön részletes jelentésben fognak beszámolni a kormánynak.

— **A háborus gazdálkodás és a tanítók.** Mint tudvalevő, Ghillány Imre báró földmivelésügyi miniszter rendeletben szólította föl az ország minden polgárát, elsőül a gazdaközönséget, hogy takarékoskodjanak az élelmiszerekkel, mert a külföldi behozatalra nem számíthatnak. És bár ellenségeink meg fognak csalódní abban a számításban, hogy kiéhezhetnek bennünket, mert minékünk van annyi, amennyire szükségünk van, az okos előrelátás mégis gazdálkodást parancsol. Az üd- vös rendeletet Jankovich Béla dr. kultuszminiszter a Néptanítók Lapja útján ismerteti a tanítókkal, akiknek a növénydekekre és a szőlőkre való hatásától, fölvilágosító és oktató munkájától a földmivelésügyi miniszter szándékainak hathatós támogatását várja.

— **Ballon-posta Przemyslből.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Przemysl várparancsnoksága egy széles körököt érdeklő újítást létesített. A várból kis ballonokat fognak kibocsátani, amelyek mindegyikéhez egy esomag tábori levelezőlapot függesztenek. Aki egy ilyen ballont megtalál, azt a parancsnokság arra kéri, hogy a mellékelt utasítás figyelembevételével a ballont és a levelezőlapokat haladéktalanul a legközelebbi katonai parancsnokságnak adja át, ahol tiz korona jutalmat kap.

— **Jutalomjátékok.** A színházi jutalomjátékok sorozatában ma és esütörtökön a közönség két igen kedvelt és méltán népszerű művésznőjének jutalomjátékához érkeztünk el, akik az egész szezon folyamán értékes művészi sikerekkel érdemelték ki a közönség meleg rokonszenvét. Ma, kedden este Verő Janka lesz az ünnepelés központja, a kitűnő drámai színésznő, akinek jutalomjátékául „Az ördögöt” adják. Molnár Ferencnek Ujhelyben évek óta nem adott pompás darabja a két kitűnő főszerepben Verővel és Réthelyivel, önmagában is megérdemli, hogy minden színházlátogató ott legyen, annál bizonyosabbra vesszük, hogy a mai est a legszebb keretek között, egy telt ház tapsai mellett fog lefolyni.

Csütörtökön „Luxenburg grófja”, a szintén rég nem látott fényes Lehár-operett kerül színre Bródy Irén, a jeles koloratur-énekesnő jutalomjátékául, akinek személyében ezidén végre méltó megszemélyesítője akadt ennek az Ujhelyben évek óta mostohán el látott szerepkörnek. Bródy Irénnek a szezon kezdete óta előadásról előadásra láthatóan növekvő népszerűségében hordozza a hólnapi est teljes sikerének a biztosítékát is.

— **Ne hagyjuk parlagon a megmívelhető területeket.** A háborus idők magas árai és rendkívüli nagy élelmiszerszükségletei arra intik a magyar gazdaközönséget, hogy a megmívelhető összes területeket használja fel ezidén: vessen tavasszal búzát és rozst mindenütt, ahol erre alkalmasnak tartja a területet s különösen sok árpát, egyéb helyeken pedig természetesen burgonyát, tengerit s a hüvelyesek sorából nagymennyiségű babot, borsót. Németország hazafias lelkű fővárosában, Berlinben, még az üres, be nem épített területek, háztelek is ez idén beültetés alá kerülnek. Ilyen üres telek temérdek van nálunk is úgy Budapesten, mint vi-

déki városokban, nem csupán beltelken, hanem kültelek őrjási területein is. Itt vannak továbbá az elpusztult szőlős és gyümölcsös kertek, egyszóval országszerte temérdek parlagon heverő terület. Ezeknek megmívelésével és termőképességének biztosításával nem csupán a katonaság élelmiszerszükségletei fedezéséhez járulunk hozzá, hanem előmozdítjuk azt is, hogy a polgári élet fogyasztó közönsége elegendő készletekhez juthasson. Akár tavaszi kalászosok kényerető termékeivel vessük is be a még be nem vetett és szájos, ma egy millió kat. holdat meghaladó ilyen területeinket, akár pedig burgonyát és hüvelyeseket ültessünk azokba, minden esetben igyekeznünk kell nagy termésekre törekedni.

— **A tanítókat nem mentették fel a hadiszolgálat alól.** Másfél hónappal ezelőtt a kultuszminiszter rendeletben felszólította az elemi iskolák igazgatóságait, hogy terjesszék fel azoknak a tanítóknak a névsorát, a kiknek felmentése okvetlen szükséges, mert hiányukban fennakadna a népoktatás. A kultuszminiszter ez irányban tanácskozást is folytatott a honvédelmi és hadügyminiszterrel, amelynek eredményeképpen arról értesítette most az igazgatóságokat, hogy nem menthet fel senkit, még az iskolaigazgatókat sem. Az igazgatókhoz intézett leiratában a kultuszminiszter figyelmezteti a tanítókat, hogy vonuljanak be a rendes időben csapattestekhez. Németországban sem mentették fel a tanítókat a katonai szolgálat alól s ott most negyvenezerszerint hadiszolgálatot.

Menyasszonyi kelengyék

Bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, legolcsóbb árak.

Még kapható

Zemplén Naptára.

Ára 1 korona.

Millió
euber használja

Köhögés

rekedtség, elnyákosodás, hurut, közhvény és számarköhögés ellen,

a Kaiser-féle Mell-Caramellát

a „Három Fenyő” védjeggyel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond és Ehlert Gyula gyógyszerárakban s Hrabeczy Kálmán drogériájában, Sátoraljujhelyben. — Kronovits Miksa gyógyszerárakban Nagymihály, Fábán Arnold gyógyszerárakban Homonna, — Hazay Géza gyógyszerárakban Töketeresben.

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehlert Gyula**
Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor**.